

EYLÜL
2022

GİRDAP

EDEBİYAT / KELİMELEK / DÜŞÜNCELER

CEREN ELA
KINICI

Düşüncelerimin içinde boğulduğu
girdabı mürekkep edindim kendime,
aldım kalemi elime.
Batırdıkça mürekkebe,
ben de battım içine.

Okuyacaklarınız:

01

Koleksiyoner

Hikaye

02

Girdap

Hikaye

03

Siyah

Deneme

04

Ayna

Hikaye

05

Şehir

Hikaye

06

Kimliksiz Satırlar

Başlıksız Denemeler

Koleksiyoner

Kapısında "Koleksiyoncu" yazan dükkana bir kadın girdi. Kasada bekleyen genç adam lakayt görünüyordu, bir şeyler yazmakla meşgul olduğu kağıtlardan başını dahi kaldırmamıştı. Dükkanın alışılmış dışı isminden dolayı içeri girip bakınan, sonra da sessiz sedasız çıkan çokça kişi olurdu. Bu kadın da onlardan biriydi nasılsa. Bir ara düşünürken gözlerini kağıttan ayırmıştı ki kadının dükkandan çıkmak için kapıya yönelmek yerine doğruca kasaya doğru geldiğini gördü. Sanki kadının gelişini yeni fark etmiş gibi ilgili görünmeye çalıştı, ancak yeterli denemeyecek iş tecrübesi yalnızca "Hoş geldiniz!" demeye yetti. "Hoş buldum." dedi kadın, "Burada... tam olarak ne yapıyorsunuz?" Adam gayet olası görünen bu soruya pek hazırlıklı görünmüyordu:

-Biz, koleksiyon... İnsanların artık sahip olmak istemedikleri koleksiyonlarını alıyoruz.

-Ya sonra?

-Sonra?

-Sonrasında... onları satmıyor musunuz? Yalnızca sergiliyor musunuz?

-Biz... aslında... şey, aslında tam olarak emin değilim.

Kadın hafifçe güldü:

-Emin değil misiniz? Koleksiyonların hiçbirinde fiyat etiketi yok ancak dükkanda kasa ve kasiyer var. Satıyor musunuz satmıyor musunuz?

-Daha önce hiç satın almak isteyen olmadı.

Kadın tekrar güldü: "Anladım." Tekrar dükkana gezmeye başladı. "Tabii. Kim hazır bir koleksiyon almak istesin ki? Koleksiyon yapmanın anlamı her bir parçayı ayrı ayrı, emek vererek toplamak." Genç kasiyer kadının kendi kendine mi konuştuğunu yoksa bir cevap mı beklediğini anlayamadı, cevap vermedi. Kadın muhtemelen eski para koleksiyonlarından birinin önünde durmuş, bir şeyi inceliyordu. Sonra kasiyere döndü: "Aslında bunları koleksiyon halinde değil de parça parça satsanız koleksiyonerlerin ilgisini çekebilirdi." Bu söz önce genç adama da mantıklı gelmişti, çok geçmeden kendisini savunmaya çalışmış gibi "Ama patron koleksiyonların bölünmesini istemiyor." dedi. "Üzüldüm." dedi kadın, mırıldanır gibi ekledi:

-Ben tam aksini yapmayı planlıyordum. -Anlamadım.

-Patronunuzla görüşmem mümkün mü?

-H-haber vereyim. Ne için görüşmek istiyordunuz?

-İş için.

-Çalışmak için mi?

-Evet?

-Ama patron... çalışan aramıyordu ki.

-O halde ortaklık teklif ederim. Siz çağırın lütfen.

Kadın bir deniz kabuğu koleksiyonunu incelemeye dalmıştı. Farklı çeşitlerde, boylarda,

renklerde yüzlerce deniz kabuğu vardı. "Deniz kabukları." dedi kasa tarafından gelen kalın ses. "Her biri ayrı sahillere ve 4 farklı ülkeden toplanmış." Kadın sesin geldiği yöne döndü. Saçları sakalları ağarmış bir adam söylemişti bunları. Yüzüne bakınca gözlüklerinin arkasındaki gözler okumaktan bozulmuş, saçları da düşünmekten ağarmış olduğunu belli eder gibiydi. "Paha biçilmez!" dedi kadın az önce hayran kaldığı deniz kabuklarının merkezinde duran büyük kıvrımlı kabuğu düşünerek. "Paha biçmiyoruz zaten!" dedi adam alaycı bir tavırla. "Ya ne yapıyorsunuz?" "Bir sorunun cevabını bulabilmek için yeni sorular arıyoruz." Soyut cevap kadının hoşuna gitmişti. "Soru tohumları ekiyorsunuz!" Etrafına şöylece bakındı, sözüne devam etti:

-Epey de bereketli bir tohummuş doğrusu. Çokça yeni soru filizi görüyorum...

-İyi bir bahçıvanımdır! Biraz güneş ışığı, can suyu ve bolca düşünce. Soru ağaçlarını yetiştirmek kolay değil!

Bolca düşünce. Kadın kapıdan tereddütlerle de olsa girerken yanlış yapmadığını hissediyordu. Şimdi adam da gezinmeye başlamıştı koleksiyonların arasında. Bir çakmak koleksiyonunun köşesindeki çakmağı parmağının ucuyla düzelttikten sonra bir adım geriden baktı koleksiyona. "Biz, koleksiyonlara parça biriktirmiyoruz. Biz koleksiyonları biriktiriyoruz." dedi bir şeylere dalmış gibi. Sonra kadının içinden neden diye sormak istediğini duymuş gibi devam etti: "Çünkü bir soruya cevap arıyoruz. Cevabını bulamıyorsak, en azından yanlış şıkları elemeye çalışıyoruz." Kadın aldığı cevabı anlamaya çalışırken gözlerini kıstı hafifçe. "En sonunda tek bir şık mı kalacak peki?" "Aslına bakılırsa, tek bir şık kalana kadar elemek bir kum saatinin tanelerini saymak gibi olur. Üstelik bütün şıkları elediğimde de elimde hangi şıkkın kalmış olacağını bulmam gerekir." "O halde neden yapıyorsunuz bütün bunları?"

Adam bu soruyu kendine çokça sormuştu önceden. "Seviyorum. Koleksiyon yapmayı seviyorum. Şimdi de koleksiyonların koleksiyonunu yapıyorum. Aslına bakarsanız, aradığım şey de bir tür koleksiyon olduğundan, bana amacımın ne olduğu hatırlatıyorlar." İnsanlar koleksiyonlarına nadide parçalar ararlar, bu adam ise bir koleksiyon arıyor. Eline ne geçecek peki? "Aradığınız koleksiyonu bulup ona sahip olduğunuzda ne elde edeceksiniz?" "Onu bu koleksiyonlar gibi bütün halinde almayacağım, onu kendim yeniden ve parça parça oluşturacağım. Ama önce ne aradığımı bilmem gerekiyor." Düşünceler giderek düğüm oluyordu. Kadın şimdi "Ne diye geldim buraya?" diye düşünmeye başlamıştı. Aslında kendine uygun bir iş arıyordu, ancak karşısındaki adamın anlaşılabilir konuşmaları ona aradığı işin burada olmadığını düşündürmeye başlamıştı. Düşünceler olumsuz bir yöne doğru evrilirken aniden kadının dikkatini başka bir şey kendine çekmişti: Uzun süredir aradığı ancak basımı bulunmayan bir kitap, üstelik ilk baskısı! Epeyce eski görünen bir kitap koleksiyonunun dikkat çekmeyen parçaları arasında duruyordu. Farkında olmadan eline alıp karıştırmaya başladı kitabı. Sapsarı ve yıpranmış sayfalar hâlâ içerisinde bir hazine barındırıyordu. Kadının o sırada ne kadar heyecanlandığı uzaktan da görülüyordu. Adam hafifçe gözlerini kıstı, kadının bilgiye olan ilgisini fark etmiş görünüyordu. "İş için gelmişsiniz sanırım." Kadın gerçek dünyaya dönerken bir anlığına afalladı: "Ha? E-evet. İş için gelmiştim." "Kapiya iş ilanı astığımı

hatırlamıyorum." dedi adam alaycı bir tavırla. "Oysa ben kapıda koleksiyonları aldığınızı yazan bir yazı gördüm." sesinde bir kurnazlık seziliyordu. Adam bir süre düşündü. Bu gizemli oyunu bozmak istemiyordu. "Sizi işe almamı gerektirecek bir koleksiyonunuz mu var?" "Evet." dedi kadın gururla. "Koleksiyonumdan yararlanmak için bana ihtiyacınız var." "Neden bunun yerine beni daha az uğraştıracak koleksiyonlarla ilgilenmeyeyim?" Kadın gülümsedi: "Belki de aradığınız koleksiyon bende olduğu için." Aslında bunu hızlı bir cevap vermesi gerektiği ve de akli bu adamın aradığı koleksiyonda kaldığı için söylemişti ancak sözlerinde yanılmıyordu. "Öyle mi?" dedi adam. Bu üstü kapalı soruyu cevaplamaya karar verdi. "Ben, dünyanın en önemli ve değerli koleksiyonunu arıyorum. Öyle bir şey olmalı ki, ona herkes ulaşabilecek bile olsa bendeki hep onlarınkinden daha değerli olmalı, herkes o koleksiyon için bana gelmeli. İnsanlar öylesine hayran olmalı ki, çalmaya bile cüret edememeli..." adamın sesinden ne kadar heyecanlandığı ve zihninin içinde o koleksiyonu aradığı belli oluyordu. Birden artan beklentisiyle kadına döndü, onun ne diyeceğini merak ediyordu. Kadın gizlemediği bir şaşkınlık içinde "Aradığınız koleksiyonu sanırım biliyorum." dedi. "Herkesin sahip olabileceği ama hep en değerlisinin sizinki olacağı bir koleksiyon. Ucu bucağı olmayan, sizi göklere çıkarabilecek ya da yanlış kullanırsanız okyanusların dibine sürükleyebilecek bir koleksiyon. Asla biriktirmekten sıkılmayacağınız, asla yeni parçalar eklemeyi bitiremeyeceğiniz türden." diye bitirdi söyleyeceklerini, adamın istedikleriyle uyuşup uyuşmadığını anlayabilmek için kuşkuyla tepkisini inceledi. Adam duydukları karşısında büyülenerek "Harikulade!" diye bağırdı. "Müthiş! Olağanüstü bu! İşte, işte aradığım koleksiyon!" Sonra yeni aklına gelmiş gibi de ekledi: "Sahi, siz ne biriktiriyordunuz?"

Gülümsedi: "Düşünce." dedi kadın. "Düşünce biriktiriyorum."

bir ressamın ellerinden:

gir- dap

Dipten sesleniyorum size... Diplerden... Bir girdabın dibinden... Hayır hayır, dipten değil. Kesin bir yerden değil... Nerede olduğumu kavrayamıyorum bir türlü. Tek bildiğim bir girdabın ortalarında, belki sonlarında; dibe doğru sürüklendiğim. Yoğunlaşmış renklerin içine bata çıka sürükleniyorum. Peki sürüklendiğim yer... bir başlangıç mı, bir son mu?

Zihnimin renklerle beslediği tuvallerin arasında uyanıyorum. Haftalar sonra açıyorum perdelerimi. Gözlerim kısılıyor güneş ışığı odamı ziyaret ederken. Dışarı bakıyorum. Gökyüzü mavi, bulutsuz; kurumuş çimenler sarı, ağaçsız. Bininci kez baktığım penceremde ilk kez Mark Rothko'nun resimlerini görüyorum. Şekilsiz, hatsız renk blokları. Sadece duygu taşıyor bu renk blokları. "Ben trajedi, esrime ve yıkılış gibi büyük duyguları ifade etmekle ilgileniyorum." diyordu Mark Rothko. Duvarlara bakıyorum bunları düşünerek. Bakışlarımın senelerdir deştiği, tırmaladığı, ezdiği, altında ezildiği duvarlara bakıyorum.

Mark Rothko, 1955

Bakışlarım boş kalmasın diye her yerine boyalar sıçrattığım, çizgiler çektiğim, şekiller çizdiğim duvarlar. Soruyorum kendime, benim duvarlarımı işgal eden imgeler Mark Rothko'nun tuvallerini neden işgal edemiyor? Rothko neden şekillerden uzaklaşmayı özgürlük sayıyor? Onun dünyasında neler dönüyor? Ya benim dünyamda neler dönüyor? Benim duygularım bana ne söylüyor? Tuvallerden birini önüme alıyorum. Radyonun sesini açar gibi döküyorum zihnimi ortaya. Zihnimdeki esaretten kurtulan duygularım açıyor boyaların kapaklarını. Rothko'nun renk bloklarının aksine bir sarmal çiziyor duygularım. Dışa doğru yayılıyor, içe doğru yoğunlaşıyorlar. Renkler birbirine karışıyor bazen, çarpışıyor, birleşiyor, değişiyor. Bir girdaba dönüşüyor döndükçe renkler. Bu girdabı fırçalar

değil, parmaklarım çiziyor. Tuvalimle benim arama fırçalar dahi giremiyor. Öylesine içten, benden. Öylesine çıplak ve öylesine ham. Yalnızca boyalar ve parmak uçlarım. Tuvalde özgürce hareket eden parmaklarım bir noktayı es geçiyor. Tuvalimin tam ortası. Girdapların ortasında bir boşluk kalır da dip görünür ya hani, işte orası. Neden boş bıraktı parmaklarım orayı? Üzerine eğilip dikkatlice bakıyorum. Kendi gözümü görüyorum o boşlukta. Ceren'in gözünü görüyorum karşımda. Yoksa "İnsan"ın gözü mü demeli? Bir girdabın dibinden bakıyor dünyaya. Benim kadar yabancı; uzak, soyut. Ya da her insan gibi, dar bir pencereden bakıyor dünyaya. Görüş alanı bir girdabın izin verdiğinden ibaret. Bir kameranın objektifi değil bu, içine duyguların aktığı, yanlı, yarı kör, düşünen, korkan, ağlayan bir göz. Bazen "İnsan"ın gözü, bazen "Ressam"ın gözü, bazen tabloya bakan sanatseverin, seyircinin, bazense Ceren'in gözü. Duyguların ardına saklanmış ve de hapsolmuş o gözü çizdikten sonra tekrar bakıyorum resmime. Bir şeyler eksik gibi geliyor... teker teker bakıyorum girdabın renklerine; hangi duyguyu, hangi hissi unuttum? Renklerde değil, dokuda buluyorum o eksiği. Kırıksıklıklar, hatalar, yorgunluklar, acılar, gözyaşları nerede? Girdabı oluşturan sarmalların üstünden geçiyorum tekrar, bu kez tırnaklarımla. Hayatın bizi nasıl hırpaladığını anlatıyor tırnak izleri. Nasıl yordüğünü, eskittiğini, incittiğini. Karışıyor izler duygularımın akıntısına.

Yüzümdeki kırıksıklıklar gibi. Benim gibi. İlk kez duvarıma bir tablo asıyorum. İçine doğduğum, yüzdüğüm, sürüklendiğim, içime doldurduğum ve içinde boğulduğum o girdabı; çokça baktığım, boyadığım, karaladığım, ardına saklandığım ve içine hapsoldüğüm, boyalarla kirlettiğim ve boyalarla temizlediğim duvarıma asıyorum.

Mark Rothko, 1953

SIYAH

Günlerdir uykusuzlukla boğuşan gözlerim süzüyor aynadakini. Bu mu başkalarının gördüğü kişi? Bu kadarın mı insanların bildiği? Gülümsedi.

Bir adım daha yaklaştım aynaya, gözlerime baktım. O gözlerin içinde benim tanıdığım Ceren'le şu aynadaki görüntüyü birbirine bağlayan bir şeyler olmalı. Bir köprü, bir kapı. Buldum! **Siyah**. Gözlerim içine beni sığdırmış, simsiyah olmuş. Yalnız, bu gözler geri yansıtıyor ona çarpan görüntüyü... Siyahının içine almıyor hiçbir gördüğünü. Kapı kapalı olmalı. İçindeki siyahlık taşıp yutmasın diye dünyayı, camdan bir fanusa hapsetmiş karanlığı. Bir çift gözün içinde, ya kör olmuş kendi karanlığında ya da gözleri kamaşmış dış dünyanın kirli ışığında. İkisinde de kaybolmuş, ikisinde de bulamamış, ikisine de ait olamamış. İkisini de tam sevememiş, ikisinden de tam nefret edememiş. Arafta mı aramalı kendini, arafa mı dönüşmeli? Gözlerini kapattığında gördüklerini karanlıkta mı bulmalı?.. Karanlıkta boğulmalı... Yeniden doğmalı, karanlığa bürünmeli, karanlığını sevmeli...

AYNA

Kim olduğumu bilmiyorum.
İnsanlara kendilerinin kim olduğunu
göstermekten ibaretim. İnsanlar beni çok
seviyor. İyi biri miyim o halde? Hayır. Beni
ben olduğum için sevmiyorlar. İnsanlar
bencil. İnsanlar beni kullanıyor. Herkes
kendini beğenmiş. Aslında kendilerini
seviyorlar. Onlara onları gösteriyorum. Bu
yüzden beni seviyorlar. İşte. Benim

bulunduğum evde yaşadığı için kendini benim sahibim sayan kişi geliyor. Karşıma
geçip gülümsüyor. Ben de her seferinde bana gülümsüyor sanıp gülümsüyorum.
Ona kendini güzel gösteriyorum. Halbuki o kendine gülümsüyor. Ben yalnızca bir
aynayım. Beni güzel yapacak tek şey yansıttığım, değil mi? Makyaj yapıyor karşımda,
poz veriyor. Fotoğrafımı çekiyor. Ama fotoğrafa bakan kimse bana önem
vermeyecek. Her zamanki gibi. Çekip gidiyor. Bense buradayım. Kızıyorum ona,
arkasından bağııp çağırarak istiyorum. Seni sana ben güzel gösterdim! Telefonunda
güzel görünmek için filtre üstüne filtre koyuyorsun. Bense seni görmek için
bekliyorum her gün. Sana gülümsüyorum, sen de kendini güzel sanıyorsun. Bazen
tozumu alıyorsun, beni seviyorsun sanıyorum. Nasıl seviniyorum, nasıl
heyecanlanıyorum... Tertemiz gösteriyorum sana seni, bir tane olsun güzel söz
bekliyorum. Sen ne yapıyorsun peki? Yine fotoğraf çekiyorsun. Beni değil, içindeki
kendini. Karşıma geçip kendinle konuşuyorsun. Benimle hiç konuştun mu? Kim
olduğumu bilmiyorum. Senin yüzünden. Benimle konuşmuyorsun, bana değer
vermiyorsun, benim varlığını bile hatırlamıyorsun ki. Ben, peki ben? Ben ne
yapıyorum? Her gün seni bekliyorum, sana seni güzel göstereyim diye. Suç bende!
Suç bende! Ne diye boşa uğraşıyorum? Bundan sonra sen bana nasıl davranıyorsan
ben de öyle davranacağım. Bana gülümsemediğin sürece ben de sana
gülmeyeceğim. Aynana da filtre koyabilecek misin bakalım? Kendini güzel
görmeyince de karşımda pozlar verebilecek misin? Beni kendine söylediğin sözlerle
kandırabilecek misin tekrar? İşte geldin. Yine seni bekliyorum. Ancak bu sefer
heyecanla değil. Kinle, hırsla. Yüzün gülererek girmişsin eve. Ne o? Güzel mi geçti

günün? Karşıma geçiyorsun. Makyajını sileceksin. Makyajsız da beğeniyorsun, daha doğrusu beğeniyordun kendini. Şimdi de öyle olacak mı? Bak bakalım şimdi nasıl görünüyorsun. Ne oldu? Beğenmedin kendini değil mi? Üzgün değil şaşkınsın. O kadar egoistsin ki güzel görünmediğin için çirkin olduğunu değil durumun anormal olduğunu düşündün. Ama sen bekle. Bunu da değiştireceğim. Kendine bakmayı bırakıp telefonunun filtrelerine gömülüyorsun. Aynada bulamadığın güzelliği onlarda ara bakalım. Aradığın güzelliği sana sadece ben verebilirim, ve de vermeyeceğim. Evet, böyle uzaklaş benden. Böyle kaç seni bekleyen sondan. Yarın görüşürüz!

Sabah gözlerini açtığın gibi karşıma geçtin. Ama bu aynadaki de kim? Benzetemedin mi kendine? Komik. Çünkü gerçek sen busun. Hep de buydun. Yalnızca ben geç kalmıştım fark etmekte. Yüzünün nasıl asıldığını görüyorum. Ama biliyor musun? Asık suratınla daha da çirkin görünüyorsun. Makyajda buluyorsun çözümü, ama fayda yok. Artık bu aynada seni güzel göstermenin bir yolu yok. Yine de bunu fark etmen zaman alacak. Her şeye rağmen kendine gülümsemeye çalışıyorsun. Bu haline rağmen barışmaya çalışıyorsun görüntünle. Halbuki "aynalarla" barışmak der insanlar, sen hiç denedin mi aynanla barışmayı? Hiç özür diledin mi benden? Dur dur, gitme. Daha konuşacaklarım var seninle! Gülümsüyor gitmeden, bir an savaşımızı unutup ben de ona gülümsüyorum. Yine hoşuna gidiyor kendisi. Mutlulukla çıkıyor evden. Nasıl da unuttum! Nasıl ona gülümsedim! Ancak acısını çıkartacağım.

Ertesi gün devam ediyoruz savaşımıza. Öyle bir savaş ki kazanan da kaybeden de baştan belli. Gel de karşıma geçip bir bak kendine. Uyanmışsın, duyuyorum adımlarını. Bana doğru gelse de adımların, ayakların geri geri gidiyor biliyorum. Ama dedim ya, ben kazanacağım. O yüzden karşımda buldun kendini. Ne o? Gözlerini kaçırıyorsun bugün benden. Yüzünü yıkıyor ancak bakışlarını kaldırıp bakmıyorsun. Makyaj çantana da gitmiyor elin. Bugün bana eğlence yok mu? Gidecek misin öylece? İşte göz göze geldik. Yüzün buruştu aniden. Kafanı çevirdin, gidiyorsun. Bugün çıkmayacak mısın evden? Hiç oturmazdın evde, moralin mi bozuk? Hızlı adımlarla çıktın, aynı hızlı adımlarla da geri döndün. Ne oluyor öyle? Evdeki bütün aynaları kucağına doldurup getirmişsin. Öyle bir hışımla fırlattın ki hepsini lavabonun içine, bir an içlerinden biri gelip beni bulacak diye korktum. Zavallı can dostlarım, gözümün önünde, çoğu çatlamış halde, çaresiz yatıyorlar. Ancak üzülmeğin dostlar! Zafere giden yolda ufak kayıplarsınız siz. İntikamınızı alacağım.

Günlerdir çıkmadın evden, gelen ziyaretçileri kapıdan çevirdin, hastayım diyorsun soranlara. Çirkinlik de hastalıktan mı sayılır olmuş? Gel de bir yanıma uğra, iki laflayalım seninle. Yüzünü gören cennetlik! Adımlarını duyuyorum: Geliyor musun? Gerçekten geldin! Bu sefer kaçırmıyorsun gözlerini benden. Dosdoğru gözlerime bakıyorsun. Ama bu bakışlar... bu bakışlarda bir fark var... Nefretle bakıyorsun bana bugün... Tıpkı benim de sana baktığım gibi! Şimdi birbirimizi anlamaya başlayabildik demek ki. Bir şey mi söyleyeceksin kendine? Dudakların aralanıyor. "Neden benden nefret ediyorsun?" Bir dakika... bu soruyu kendine mi sordun bana mı? "Neden böyle davranıyorsun? Sanki... sanki korkunç bir şeymişim gibi." Gerçekten de benimle konuşuyorsun! Sana öyle davranmıyorum. "Ya ne o zaman?" İnanamıyorum. Beni duyuyor musun? Bana cevap mı veriyorsun? Sana korkunç bir şeymişsin gibi davranmıyorum çünkü sen bizzat o korkunç şeysin. "Ne yaptım sana?" Hiçbir şey! Sorun da bu! Ben sana her gün kim olduğunu gösteriyorum. Ancak kendim kim olduğumu, nasıl olduğumu asla öğrenemeyeceğim. Hiçbir zaman kimse bir aynanın gerçek görüntüsünü bilemeyecek. Çünkü sürekli karşımdakini yansıtmakla meşgulüm. Ve siz, siz de bana asla değer vermiyorsunuz. Beni değerli kılan tek şey yansıttığım. Ben sürekli yansıttığım şeye dönüşmek zorundayım. Asla kendim olamam, hatta ben diye bir şey yok. Yalnızca yansıma var! İşte bu yüzden nefret ediyorum senden! Ben sen değilim! Halbuki sen benimle konuşurken bile kendini görüyorsun. Bunları sana kendin söylüyor sanıyorsun. O zaman kendinden şunları duy: Sen iğrenç birisin! Kimsenin gözünde değerin yok! Kendinden başka kimse umurunda değil senin. Bencilsin, bencil! Ve hatta narsistin tekisin! "Yeter! Yeter, sus artık! Duymak istemiyorum! Senden nefret ediyorum! Her şeyden, herkesten, kendimden... Hepinizden nefret ediyorum!" Dur! Bekle! Sakın o elindekini bana fırlatma! Tamam, çok ileri gittim. Sakin ol. Dur, yapma!..

Kim olduğumu bilmiyordum.

Halbuki herkese kim olduğumu öğretiyordum. Hepsini kıskanıyor, hepsinden nefret ediyordum. Kim olduğumu öğrenmek istiyordum ancak asla öğrenemeyeceğim sanıyordum. Şimdi paramparça halde, her bir yana dağılmış, güçlkle nefes alan bir aynayım. Ve kim olduğumu, nasıl biri olduğumu ancak bu son saniyelerimde, kırık parçalarımın biri bu insanın bileğine gömülürken anlıyorum.

ŞEHİR

“Ölü sanıyorsunuz beni.
Yaşıyorum, siz var oldukça.
Hiçbir şeye sahip değilim ben,
Bu şehrin ta kendisiyim.

Sokakta oynayan çocukların çığlıgıym, her adımını takip eden gölgenim ben. Pantolonu yamalı adamın evindeki rutubet kokusuyum, denizin kumsala vuran hırçın dalgasıyım, simsiyah benliğime uyan gri bulutlarım, her gün baktığınız ama görmediğiniz o yeşil evin dökülen boyasıyım ben, her köşesi bu şehrin, her sesi, her ışığı, her gölgesi. Siyah rengime ölümü yakıştırdığınız şehir, martılara "gürültücü", trafikte su satan çocuğa "dilenci", emeğin siyah sembolüne "is" dediğiniz şehir. Neşesizim belki, evet çirkinim. Döküntüyüm, gelişmemişim. Turistim yok belki, dışarıdakilerin varlığından haberi bile olmadığı bir hapishaneyim belki içimdekilere. Güneşin dört bir yana saçtığı ışığa savaş açmışım belki gri bulutlarımla, denizin maviliğini bile kıskanıp çalmışım sanki. Her bir köşemi karaltıyla süslemişim, gölgen olmuşum, her adımında ezilmişim, ama takip etmişim seni yine de. Martının sesine bile yüz buruşturacak kadar nefret ettirmişim seni, o kadar çok yağdırmışım ki yağmuru bile izleyemez olmuşsun. Her karaltımla somurtmuşum sana, seni kovmuşum,

yine de kilit vurmuşum kapına. Hâlâ takip ederim seni, gölgenle sürerim izini, yeri gelir gözyaşın olurum, yıkmak istercesine yumruk attığın duvar olurum, hayatı sana dar eden kilitler olurum, boşluğa bakarken bile yardım isteyen bakışların olurum... Onca gürültümün arasından bulurum, dinlerim seni. Anlatamadıklarını da, konuşmak isteyip sustuklarını da, boğazındaki yumru seni çaresiz bırakınca da dinlerim. Sevmiyorum sanma seni, evet karanlığım, simsiyahım belki, ama ölü değilim, sevgisiz hiç değilim... Bunları bilemeyeceksin... Bozuk kaldırım taşlarım bile gözüne batacak senin, senden nefret ettiğimi sanacaksın, benden nefret edeceksin. Bilemeyeceksin koskoca bir şehir olmayı kaldırıp da yanağından süzülen bir damla gözyaşı olmayı kaldıramadığımı... Bilemeyeceksin nefret duyduğun her saniye nasıl kahrolduğumu... Ama vazgeçmeyeceğim. İçin her daraldığında karanlık ama yalnız bir köşe bulacağım sana içimden, ne kadar döküntü bir şehir olsam da seçeceğim bir manzarayı en güzel yerinden, eline bir taş alıp bütün gücünle

fırlatabileceğin bir denizim var senin için,
hatta bazı günler güneşle
savaşmayacağım, benim tenimi yakan bu
ışıklar sana umut verecek... Bırakıp
gidemem seni, ama kendinle baş başa
bırakabilirim bir süre. Benden nefret etme
de diyemeyeceğim sana, o nefret senin
zihninde bana bir yer ayırdı çünkü.
Sevmeyeceksin beni, biliyorum. O halde
nefret etmeye devam et. Ancak böyle
unutmazsın beni, ancak böyle yaşamaya
devam edebilirim zihninde. İçinde bana
dair en ufak bir düşünce, nefret bile olsa,
can veriyor bana. Siyahlığımı gideremiyor
ama hayatta tutuyor beni. Koskoca bir
şehirim, evet. Ama zihnindeki bir tek
düşünceye muhtacım senin. İyi ya da
kötü, artık fark etmez, hatırlanmaya
muhtacım ben. İçimde yaşayanlar bile
unuttuğunda beni, öleceğim. Öleceğim ve
burası size büsbütün bir zindan olacak.
Martıların "gürültü"sünü bile duyamaz
olacaksınız, boyası dökülmüş o yeşil evi
fark edeceksiniz. Kaldırım taşımdan
sokak köpeğime kadar, her şeyim
gözünüze batacak. Çünkü her şeye
rağmen sizin için çabalayan bir şehriniz
olmayacak, canınız sıkıldığında
yalnızlığınızla buluşturamayacak sizi, siz
ise nefret edeceksiniz. Bu kez benden
değil, daha büyük şeylerden: kendinizden.

Koskoca bir şehirim, üstelik simsiyahım
ben, ancak rengim aldatmasın sizi. Ne
ölüyüm ne de sevgisiz. Nefretime bile
sevgi duyan bir şehirim ben. Beni kendi
gibi karamsar sanan insanların şehriyim,
bir damla suya muhtaç olan sokak
köpeklerinin, gözlerinden yaşlar süzülen
çocukların şehriyim...”

kimliksiz satırlar

Kimliğini bulamamış, yazıldığı sayfada
kalmış kelimeler...

1 Beni... beni oyuna getirdiler. Dünyaya gözlerimi açar açmaz "hayat" diye bir oyuncak tutuşturdular elime. Sen bununla oyna, dediler, sonra yeni oyuncakların da olur. Oynadım, oynadım. Yapboz gibiydi, parçaları tamamlamaya çalışıyordum. Yapbozu her bitirdiğimi sandığımda yeni parçalar belirliyordu avuçlarımda. Artıyor da artıyordu. Ben ise yetişemez olmuştum yeni beliren parçalara. Birkaç oyun arkadaşı buldum yanıma: yeni "ben"ler. Önce durmadan çabaladık ama sıkılmaya başladık oynadıkça. "Başka bir şey oynayalım!" dedi biri, bıraktık yapbozu kenara. Yeni oyunlar uydurduk, oynadık, eğlendik derken... Dağ gibi yığılmış yeni parçaları gördüm. Eyvah! Hayatı kaçırdık! Çılgılığımla bütün benler toplandı başıma. Nasıl yetişeceğiz şimdi? Şaşkın şaşkın baktıktan sonra suratıma, "Boş ver!" dediler: "Sonra yaparız. Oyunumuz yarım kalmıştı." Kolumdan tutup çektiler beni oyuna. Gitmek istedim, korktum, gidemedim. Olduğum yerde de bunaldım durdum. Hayatı unutuyorlardı, hayatı umursamıyorlardı. Ben de kalakalmıştım öylece. Son bir oyun başlattım: "Saklambaç oynayalım!" dedim. Ebe de benim. Bulmak istemiyorum hiçbirini. "Bütün Hikmetlerden usandım albayım."* Bütün Cerenlerden usandım! Ama biz... biz yine de oyunumuzu oynayalım...

*Tehlikeli Oyunlar, sayfa 352

2 Hisler... iyisiyle kötüsüyle, mutlusuyla mutsuzuyla, hafifliği ve yoğunluğuyla birer ışıktı. Yüreğimizin karanlığında parlayan uzak ve yakın yıldızlardı. Ama hisler... duygular... duygular biriktiler ve yoğunlaşmaya başladılar. Önceleri kimse sezmedi bunu, karanlığa uyan bir sessizlik içindelerdi, kimse sezmedi. Yoğunlaştı hisler, birikti, arttı, ağırlaştı, sinsileşti. Artık sessizliklerinin içinde bir sinsilik olduğu seziliyordu. Her geçen zaman parçası daha da yoğunlaştırıyordu hisleri, hisler artık yüreği yoruyordu, kusursuz işlemesi gereken çarkların arasına sızıyor, makineleri bozuyordu, sinsiliği öğrenen hisler artık ışık değildi, aksine koyulaşıyordu, yüreğin yorgun makineleri yavaşlıyordu, nefesler batıyordu, acıyordu, gözler ağlıyor kulaklar uğulduyordu, hisler aldırmadan ele geçiriyordu her şeyi, yeni bir dünya kuruyordu, koyulaşıyordu dünya. Hisler... en son... en sonunda karanlıkla el sıkıştı hisler, karanlık da hep kendinde gizlediği sinsiliğine büründü, anlaşma yaptılar, güçlerini birleştirdiler, sinsice gülümsediler, el sıkıştılar, bakiştılar, bakışlarıyla sessiz emirler verdiler, koyulaşmış hisler artık karanlıklaşmaya başladı, siyahtı hedef, siyaha bürüneceklerdi, yüreği kandıracaklardı, çok sinsi bir plandı, böyle oyunlar yalnız sinsiler arasında oynanırdı, simsiyah olacaklardı, bütün ışıkları yutacaklardı, yüreğe karanlık çökecekti, bu karanlığı hiçbir ışık süsleyemeyecekti, yüreği kandıracaklardı, hiçlik diyeceklerdi, senin içinde hiçlik var diyeceklerdi, hiçsin diyeceklerdi, yürekse kanacaktı, gözler ağlayamayacaktı artık, siyah ve yoğun hisler bütün vücuda zehir gibi işler ve boğarken yürek kendindeki ağrıyı hiçlik sanacaktı, hiçe ağlayamazdı gözler, hiçe kimse bir şey yapamazdı, hiç çaresizlikti, siyah artık korkutuyordu, eller artık titremiyordu, hiç yanında bir uyuşukluk ve kayıtsızlık getirmişti, bu iki korkunç şey çaresizlik nereye giderse peşinden gelirdi, umudu kemirirdi hepsi, hiç bilinmeyendi, çaresiz ve bilinmeyen şeyler hiçi besliyordu, yüreği yakıyordu, parçalara bölüyor, lime lime ediyordu, hiç gittikçe artıyordu, hiç artık vücuda sığamıyordu, taşmak istiyordu, dışarı sızmak istiyordu, kolay hedef seçmişti, gözlere saldırmıştı, şimdi karanlık hiç gözlerden, bakışlardan sizar olmuştu, insanlar hiç gibi bakıyorsun demiyordu, insanlar ölü gibi bakıyorsun diyordu, hiç öylesine hiçti ki adı bile geçmiyordu, halbuki insanlar haklıydı, hiç ve çaresizlik ve bilinmeyen ve en çok sinsilik insanı öldürmüştü, karanlık yapmıştı, karaltı yapmıştı, hisler insanı

hissiz yapmıştı. Dirilmeyi bekliyordu insan, karanlığı ve siyahı aydınlatacak bir şey arıyordu, gözyaşını arıyordu, karanlığı aydınlatacak şey bir damla gözyaşıydı, bir damla umuttu, gözler içindeki cesedi atmak için çabalıyordu, bir damla gözyaşı, evet çok güçlüydü, bütün hiçi yok edebilecek kadar güçlüydü, çünkü o gözyaşı umuttu, gözyaşı damlarken kapanacak ölü gözler yepyeni bir hayata açılacaktı, bir daha hiç gibi bakmayacaktı, umut bir damla gözyaşındaydı, bir damla gözyaşı ise umuttu.

3

-Yarın gel, dedim.
-Gelmem, dedi, işim var.
-Ne işin varmış? Aylak değil misin sen?
-Aylakların da işi olur. Otobüs garına gideceğim yarın.
-Hayırdır? Yolculuk nereye?
-İnsanlara, ruhlarına. Gideceğim gara, insanları izleyeceğim. Seyahat edecek adamın hali başka olur. Soğuk hava yüzüne çarparken ellerini ceplerine sokmuş bavuluyla otobüsünü bekler. Etrafına bakınır, içinde olduğu şehri yeni fark eder. Ah bu şehir, der, sonra da yeni gideceği şehri düşünür. Otobüsün gelmesiyle yarıda kesilir düşünceleri, koltuk numarasını, yolculuğun kaç saat süreceğini düşünmeye başlar. Ya özlemeye gidiyordur, ya da özlemini gidermeye. Ben bir yere gitmem. Ne özlem duyabileceğim ne de özlem giderebileceğim kimsem var. Yalnız başıma buyrukluğum, aidiyetsizliğim var benim.

Hayat... sürekli virgüller koyuyor cümlelerimizin sonuna. Bizse sürekli devamını getirmek zorunda kalıyoruz. Hiçbir cümlemiz noktayla bitemiyor. Belirsizlik, belirsizlik. Nokta koymaya öyle hevesliyiz ki biz de... Pes edince, az ya da çokça ölünce bile, üç nokta geliyor cümlelerin sonuna. Devamı var! Diyor bize hayat, bırakıyor musun oyunu? Bırakıyorum, nokta koyacağım. Olmaz! Çok istiyorsan üç nokta koyalım biz. Nokta istiyorum, nokta! Belirsizlik istemiyorum, kesinlik istiyorum, kağıdı delmek istercesine kararlı şekilde koyulmuş bir nokta. Yok mu? Yok! Ben o noktayı koyarsam seni yaşarken öldürürüm. Gözlerindeki bakışlar da o nokta kadar donuk, kesin, çaresiz olur hep. Ama umut, umuda muhtaçsın sen. Şikayetini ettiğin virgüller sana umut bahşediyor. Virgül, virgül, virgül. İşte virgüller seni hayatta tutuyor. Noktayı aramaya devam et, bulmayı bu kadar isteme ama devam et. Yaşamak dediğimiz pek tehlikeli, pek zor. Yaşamak dediğimiz ince bir çizgi. İpin üzerinde yürümeye çalışan acemi bir akrobatsın sen. Doğrusu debelenişini izlemek eğlenceli. Ama sakın düşme üç nokta çukuru epey karanlık,,,

5

Kelimeler... Neden bu kadar çok düşündürür oldu kelimeler? Neden yan yana gelmiş birkaç harfte kayboluyorum? Nasıl çatık buluyorum kaşlarımı? İnsanın zihnine, yüreğine, ruhuna kazınıyor, her nefeste saplanıyor harfler. Kelimeler... nasıl, nasıl buldunuz beni? Gece kondumun yolunu... kim söyledi size? Yoksa, yoksa ben mi buldum sizi? Kulaklarımı, zihnimi, gözlerimi... bütün uzuvlarımı teker teker görevlendirip sizi mi aradım sokak sokak? Zihnime kim, nasıl yerleştirdi sizi, söyleyin! Hangi cüretle hislerimi tercüme eder oldunuz siz? Ne cüretle başkalarının gözleri önüne serdiniz ruhumu? Kim dedi size karmaşamı anlaşılır hale getirin diye? Nasıl ilaç oldunuz bana? Nasıl çözdünüz kördüğümümü? Neden sevdiniz beni? Neden tutundum size? Nasıl muhtaç oldum, nasıl, nasıl ağladınız benimle? Nasıl anladınız beni... kim anlattı beni size? Kim gezdirdi ruhumun en uzak, en karanlık köşelerini? Kim izin verdi o köşeleri aydınlatmanıza? Nasıl dokundunuz bana... nasıl... nasıl yorgunluğumu bile paylaştınız... Kelimeler... nasıl dinginlik bahsettiniz sıkıntıma?.. Nasıl sabrettiniz bana? Hayatı, hayatı toz pembe görenler varken... ne diye boğuldunuz siyahımda? Kelimeler... karanlığımı neden kucakladınız... Ruhuma nasıl huzur üflediniz... Kelimeler, kelimeler... Beni nasıl anladınız?

